Sveriges Kommuner och Landsting

BREV

2016-06-29

Avdelningen för digitalisering
Anna Pegelow

Till
Kanslichefen/motsvarande
IT-chefen/motsvarande
Socialchefen/motsvarande

Enklare, snabbare och säkrare – hämta personuppgifter digitalt

Sveriges kommuner begär fortfarande in många personbevis på papper. Men i de allra flesta fall räcker det att hämta in personuppgifter digitalt. Digitala personuppgifter sparar både tid och pengar för kommunerna, effektiviserar handläggningen, ökar kvaliteten och förenklar avsevärt för den enskilde invånaren.

Skatteverket bedriver nu ett arbete med syfte att på sikt avskaffa de fysiska personbevisen. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) koordinerar arbetet för kommunernas räkning.

Ett personbevis på papper hanteras i flera led i en handläggning som belastar både kommunens handläggare, invånaren och Skatteverket. Det finns också risk för att ett ärende hanteras baserat på oriktiga uppgifter, då uppgifterna i Skatteverkets folkbokföringsregister kan ha ändrats sedan intyget begärdes ut.

Enklare och säkrare med personuppgifter i digital form

Personuppgifter i digital form ger en enklare hantering, samtidigt som uppgifterna är aktuella. SKL kan inte finna några författningskrav på fysiska personbevis. Det kan dock finnas instruktioner eller liknande krav från andra offentliga parter som kan ha påverkan på hur kommunala verksamheter hanterar personbevis. Om ni känner till sådana krav, så låt oss gärna veta det så att vi kan vidta åtgärder för att fasa ut dem.

Att ersätta de fysiska personbevisen med att kontrollera personuppgifter digitalt är också något som ligger väl i linje med regeringens satsning på ”Digitalt först”, dvs. att digitala tjänster ska vara förstahandsalternativet för offentlig verksamhet.

Navet och SPAR

Personuppgifter begärs digitalt från folkbokföringen genom Skatteverkets tjänster Navet och SPAR. Navet är en tjänst som endast offentliga aktörer får använda, och innehåller fler uppgifter. SPAR (Statens personadressregister) kan användas även av privata aktörer och omfattar färre uppgifter än Navet.

Nästan alla kommuner – men inte alltid alla verksamheter – använder sig redan idag av digitala personuppgifter från antingen Navet eller SPAR. I de allra flesta fall får kommuner också uppgifter via båda dessa tjänster, alltså direkt via Navet eller via SPAR som en

funktionalitet i leverantörers verksamhetssystem. Denna ”dubbla efterfrågan” kan också ske inom samma förvaltning och riskerar att generera onödiga kostnader.

Därför rekommenderar SKL att kommunerna även ser över sin *totala efterfrågan och hantering* av både de fysiska personbevisen och de digitala personuppgifterna.

Skatteverkets förhoppning är att till årsskiftet 2016/17 kunna ta bort personbevis för
- begäran om förvaltarfrihetsbevis
- god man/förvaltare
- serveringstillstånd
- svenskundervisning

och att kommunerna istället digitalt kontrollerar de uppgifter som behövs och därmed inte begär personbevis i fysisk form från medborgaren.

Vi hoppas att din kommun hör till dem som gärna vill använda digital informationsinhämtning i högre utsträckning än idag.

Vi bifogar en enkel checklista som hjälper er att kartlägga hur det ser ut och vad ni kan göra för att bli mer effektiva på det här området.

Ta gärna kontakt med oss på SKL eller Skatteverket om du vill veta mer. Skatteverket erbjuder också stöd i frågan från de lokala skattekontoren.

Anna Pegelow
Strateg, avdelningen för digitalisering
anna.pegelow@skl.se

Germund Persson
Chef för avdelningen för juridik
germund.persson@skl.se

Skatteverkets kontaktpersoner för kommunerna är Sara Aspholm (sara.aspholm@skatteverket.se) och Karin Viklund, (karin.viklund@skatteverket.se).

Läs mer om Navets tjänster och avgifter på **www.skatteverket.se**, sök på ”Navet”.

Läs mer om SPAR på **www.statenspersonadressregister.se.**

Bilaga: checklista för kommunen

Bilaga – checklista

Checklista för kommunen

- ✓ Se över inom vilka förvaltningar och för vilka ärendetyper som er kommun begär fysiska personbevis. Vanliga ärenden enligt Skatteverkets analys är exempelvis
  - bevis om god man/ förvaltare
  - förvaltarfrihetsbevis
  - ansökan om serveringstillstånd
  - utbildning inom SFI
  - ansökan till stiftelser och fonder och om stipendier
  - ansökan om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd av annat slag

  Det förekommer också för ärenden som

  - ansökan om att driva rörelse för underårig
  - ansökan om boendeparkering
  - auktorisation av skrotfirma
  - ansökan om inackorderingsbidrag
  - ansökan om särskilda persontransporter
  - ansökan om seniorboende

- ✓ Se över vilka uppgifter från folkbokföringsregistret som ni verkligen behöver kontrollera för att kunna handlägga och fatta beslut i de olika ärenden där ni idag begär personbevis. Skatteverkets analys visar att många ärendehandläggningar efterfrågar fysiska personbevis av gammal hävd.

- ✓ Se över befintliga arbetssätt och möjligheten att hämta de uppgifter från folkbokföringen som ni behöver digitalt, vilket ger **aktuella** och **korrekta** uppgifter på ett **säkert** sätt.

- ✓ Revidera interna rutiner och blanketter och ta bort information på kommunens webbsidor om situationer då kommunen begär personbevis från invånaren. Ofta finns uttryck som ”personbevis”, ”utdrag ur personregister” eller ”personuppgifter ska kunna styrkas” – formuleringar som gärna leder tanken till ett fysiskt papper. Ett personbevis är heller ingen ID-handling, utan visar endast vad som finns registrerat i folkbokföringsregistret vid en viss tidpunkt. Många gånger räcker det att invånaren visar upp en giltig legitimation.

- ✓ Se över hur ni köper digital personinformation idag och jämför hur mycket uppgifterna kostar från olika leverantörer. Ofta används olika leverantörer inom olika förvaltningar och utan samordning, vilket kan innebära att kommunen betalar flera gånger för samma information. Exempel på olika leverantörer är de privata tjänsterna KIR, RiksKir och Infotorg samt Skatteverkets tjänster Navet och SPAR. Kontakta Skatteverket om ni behöver stöd kring vilka beställningar ni har från Navet och SPAR eller kring prisuppgifter och anslutning.